

NOTAT VEDØRENDE
ÅRSAGER TIL FRAFALD AF KVINDER PÅ VÆRNEPLIGTSLIGNENDE VILKÅR
I PERIODEN 2011 – 2012

1. Indledning.

Det bemærkes indledningsvist, at forsvarets datagrundlag omhandlende værnepligtiges og kvinder på værnepligtslignende vilkårs frafald under uddannelsen ikke indsamles specifikt med henblik på registrering af "dårlig fysisk form".

2. Årsager til kvinders afgang fra værnepligtsuddannelsen i perioden.

Rekrutteringsafdelingen i Forsvarets Personeltjeneste udarbejder hvert år en rapport over afgangsårsager for kvinder på værnepligtslignende vilkår. Rapporten udarbejdes på baggrund af telefoninterview med de afgåede kvinder. De kvinder, der afgår fra uddannelsen, er ikke forpligtet til at medvirke i et sådant interview, men de opfordres hertil. I 2011 valgte således 83 afgåede kvinder at deltage i et afgangsinterview; i 2012 var tallet 144. Interviewet gennemføres af en psykolog ved Rekrutteringsafdelingen, og resultaterne bruges til statistiske formål samt til at belyse afgangsårsager. Rapporterne omhandler afgangsinterviews, som er gennemført indenfor et givent kalenderår, og følger således ikke terminerne for de enkelte værnepligtshold.

Rapporterne produceres (årligt) i februar måned for det forudgående kalenderår. Der er således p.t. ingen statistiske opgørelser af afgangsårsager for kalenderåret 2013. Afgangsårsagen "dårlig fysisk form" ses at være delvist indeholdt i de to fremhævede kolonner; 'Fysiske forhold' samt 'Urealistiske forventninger til forsvaret'.

Det samlede antal, der afgår fra uddannelsen (se pkt. 3), er mindre end summen af årsager, da der kan være angivet flere årsager til den enkeltes afgang, som dermed tæller med flere steder. Opgørelse af de enkelte år kan indeholde kvinder, som er påbegyndt uddannelsen det forudgående år, f.eks. i december, men som først er afgået i det efterfølgende år.

	Fysiske forhold	Psykiske forhold	Sociale el. private forhold	Uindfrie forventninger til pædagogik og ledelse	Urealistiske forventninger til forsvaret	Motivation	Krænkende adfærd / Kønskrænkende adfærd	Manglende fællesskab og sammenhold
2011								
Hæren	49	12	8	12	15	9	7	3
Søværnet	0	1	1	0	0	0	0	0
Flyvevåbnet	6	1	1	1	3	1	0	0
Forsvaret – i alt	55	14	10	13	18	10	7	3
2012								
Hæren	74	28	14	13	32	18	11	2
Søværnet	0	1	0	0	1	0	0	0
Flyvevåbnet	8	3	1	0	3	0	0	0
Forsvaret – i alt	82	32	15	13	36	18	11	2

Kilde: Forsvarets Personeltjenestes notat (revideret udg.) til Forsvarskommandoen til brug for besvarelse af forsvarsudvalgsspørgsmål nr. 276 af 28. maj 2013.

Kategorien "Fysiske forhold" dækker over:

- Skadet før indkaldelsen.
- Gamle skader, der bryder op.
- Sygdom/skader under uddannelse.
- Belastningsskader.

Kategorien "Urealistiske forventninger til forsvaret" dækker over:

- Indskrænkelse af privatliv.
- Manglende frihedsgrader.
- Hierarkisk opbygget organisation.
- Ordenskrav.
- Ensformige rutiner.
- Arbejdsdagens længde.
- Arbejdspres.
- Ventetid.
- Håndtering af våben.
- Manglende indblik i og interesse for felttjeneste.
- Urealistiske forventninger til de fysiske krav på uddannelsen.

Belastningsskader kan ofte kædes sammen med utilstrækkelig træningstilstand ved påbegyndelse af uddannelsen. Det kan i den forbindelse oplyses, at samtlige værnepligtige, herunder kvinder på værnepligtslignende vilkår, opfordres til allerede på Forsvarets Dag samt i efterfølgende skrivelser, at forberede sig på de fysiske udfordringer under basisuddannelsen.

Mange kvinder anfører i deres afgangsinterview, at de havde urealistiske lave forventninger til de fysiske krav, som værnepligten stiller, og at de på denne baggrund afgik fra uddannelsen. Ud over de kvinder, der i udgangspunktet havde gamle skader eller en mere sårbar fysik, betød disse urealistiske forventninger til de fysiske krav, at nogle af kvinderne ikke havde trænet tilstrækkeligt før påbegyndelsen af uddannelsen. Ligeledes havde flere kvinder i mødet med de fysiske krav mistet modet, og afgik efterfølgende grundet manglende motivation.

3. Antal optagne henholdsvis frafaldne kvinder på værnepligtsuddannelsen.

År	Værn	Antal kvinder mødt	Antal kvinder afgået – 1. md	Antal kvinder afgået – 2. md	Antal kvinder afgået – 3. md	Antal kvinder afgået – i alt	Procentuel afgang af kvinder mødt
2011	Hæren	418	37	31	18	86	20,6 %
	Søværnet	31	1	0	3	4	12,9 %
	Flyvevåbnet	33	1	0	4	8	24,2 %
	Forsvaret – i alt	482	39	31	25	98	20,3 %
2012	Hæren	797	79	57	13	149	18,7 %
	Søværnet	14	0	0	0	0	0,0 %
	Flyvevåbnet	68	9	3	0	12	17,6 %
	Forsvaret – i alt	879	88	60	13	161	18,3 %

Kilde: Forsvarets Personeltjenestes notat (revideret udg.) til Forsvarskommandoen til brug for besvarelse af forsvarsudvalgsspørgsmål nr. 276 af 28. maj 2013.